

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: K. D.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 5. 2022, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná svým rozhodnutím č. j. X ze dne 11. 1. 2022 (dále „prvostupňové rozhodnutí“) odňala účastníci řízení od 16. 2. 2022 invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Opava (dále „OSSZ“) ze dne 8. 12. 2021 žalobkyně již není invalidní. Dle posudku OSSZ poklesla žalobkyni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní neschopnost pouze o 25 %. Žalobkyně proti rozhodnutí žalované podala námitky. O těchto námitkách rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 5. 2022, č. j. X (dále „napadené rozhodnutí“), a to tak, že námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu.

2. Žalobkyně v žalobě obecně namítala, že nesouhlasí s rozhodnutím o odnětí důchodu. Dle jejího názoru důvody, pro které dříve invalidní důchod pobírala, se nezlepšily do takové míry, aby jí bylo možné důchod odejmout. Žalobkyně namítala, že trpí stenózou léčenou léky, dále cukrovkou, astmatem a těžkou spánkovou apnoe. Daná onemocnění dle jejího tvrzení neumožňují žalobkyni řídit, pracovat v noci, stejně tak neumožňují práci s břemeny nebo chemickými látkami. Na základě uvedeného se žalobkyně domáhá soudního přezkumu rozhodnutí žalované.
3. Žalovaná ve svém vyjádření připomněla předchozí průběh řízení. Dále uvedla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem byla vázána posudkem lékaře OSSZ a v rámci řízení o námitkách svým lékařem, neboť se jednalo o otázku odbornou. Posudkový lékař správně zjistil a posoudil zdravotní stav žalobkyně. S ohledem na žalobní námitky navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (posudková komise MPSV).
4. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 3. 5. 2022 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně dokončila základní školu a naposledy pracovala jako prodavačka. Dále krajský soud zjistil, že žalobkyně byla invalidní od 21. 3. 2019 v prvním stupni, když její pracovní schopnost poklesla o 40 %. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla chronická ischemická choroba se stenokardiemi (bolestmi na hrudi) při námaze a stresu, kardiologicky hodnocenou jako angina pectoris I – II a NYHA II (někdy až III), tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., odd. A, položce **1b** přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „vyhláška“).
6. Lékařka OSSZ v posudku, zpracovaném při kontrolní lékařské prohlídce, zjistila, že žalobkyně od 8. 12. 2021 není již nadále invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla celkem o 25 %. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl zjištěn diabetes mellitus, zařazený v kapitole IV., položka **2b** přílohy k vyhlášce, s mírou poklesu pracovní schopnosti 25 %. Zde soud připomíná, že na rozdíl od dříve provedeného posudku došlo u žalobkyně ke změně v tom, že jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého stavu nebyla nadále ischemická choroba, ale právě diabetes mellitus. K důvodům, proč není možné hodnotit ischemickou chorobu jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, se vyjádřila posudková lékařka. Ta mimo jiné uvedla, že stran kardiologického je zdravotní stav žalobkyně stabilizován, dle ECHO dobrá systolická funkce LK EF LK 60 %, bez asynergií, hraniční velikost PK a LS, mírná koncentrická hypertrofie stěn LK, bez známek plicní hypertenze. Dle ergonomie klinicky i graficky negativní test, nízká tolerance zátěže, hraniční tlaková a tepová odpověď na úroveň dosažené zátěže bez dysrytmií. Tento zdravotní stav nenaplnil podle posudkové lékařky kritéria kap. IX., odd. A, položky **1b** přílohy k vyhlášce. Žalovaná proto dne 11. 1. 2022 rozhodla tak, že odňala žalobkyni v rámci prvostupňového rozhodnutí invalidní důchod, proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky.
7. V řízení o námitkách si žalovaná vyžádala další posudek. V posudku ze dne 21. 3. 2022 posudková lékařka České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) potvrdila posudkový závěr tak, že žalobkyně není od 8. 12. 2021 nadále invalidní, protože její pracovní schopnost

poklesla pouze o 25 %. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo potvrzeno stejné postižení (tj. diabetes) zařazené v kapitole IV., položka **2b** přílohy k vyhlášce, s mírou poklesu pracovní schopnosti 25 %. Žalovaná se dále vyjádřila, že zdravotní postižení není takového stupně závažnosti, aby odůvodňovalo hodnocení podle kapitoly IV, položky 2c, 2d ani 2e vyhlášky s ohledem na absenci rozvinutých diabetických komplikací.

8. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. V **posudku ze dne 5. 10. 2022 se posudková komise v Ostravě** ztotožnila se závěry posudkové lékařky ČSSZ, co se týká rozhodující příčiny zdravotního stavu žalobkyně a jejího zařazení podle citované vyhlášky. I podle posudkové komise je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně zdravotní postižení zařazené v kapitole IV., položka **2b** přílohy k vyhlášce. Ztotožnila se rovněž se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti 25 %, tj. na horní hranici procentního rozpětí 15 – 25 %. Uvedla, že ostatní onemocnění žalobkyně nejsou po funkční stránce natolik závažná, aby byla důvodem pro navýšení horní hranice procentního poklesu pracovní schopnosti. Podle posudkové komise se nejedná o zdravotní postižení takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo posudkové hodnocení v kapitole IV., položce 2c, 2d, 2e přílohy k vyhlášce. Posudková komise se vyjádřila i k doporučením pro druh práce, když podle posudku je žalobkyně neschopna práce fyzicky nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením nadlimitních břemen, práce bez možnosti dodržování dietních opatření, v prašném prostředí, v nepříznivých klimatických podmínkách. Posudková komise dospěla k závěru, že navzdory uvedeným limitacím je žalobkyně schopna pracovat jako prodavačka.
9. Posudková komise se vyjádřila i k námitkám uvedeným v žalobě stran zdravotního stavu žalobkyně a zastoupení dalších onemocnění. K namítanému nezlepšení zdravotního stavu uvedla posudková komise, že invalidita 1. stupně byla žalobkyni dříve přiznána na přechodnou dobu 2 let pro kardiální onemocnění. Posudková komise přisvědčila, že předmětné onemocnění si vyžaduje i nadále konzervativní léčení, nicméně je dlouhodobě stabilizováno, a právě z tohoto důvodu došlo k odnětí invalidního důchodu. K dalším onemocněním žalobkyně uvedla posudková komise, že ta jsou po funkční stránce dobře stabilizována, o čemž svědčí opakované kontroly na odborných ambulancích, a jako rozhodující příčinu z hlediska dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvolila onemocnění úplavici cukrovou (lat. diabetes mellitus) s lehkým funkčním postižením, která má občasné metabolické kolísání, nemá diabetické komplikace a posudkové zhodnocení odpovídá uvedenému posudkovému závěru (viz bod 8. tohoto rozsudku).
10. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje žalovaná. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav pak posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“); za tím účelem MPSV zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o OPSZ). Soud ovšem nezkoumá věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. A to za předpokladu, že z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochybností, a nejsou-li tu

ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybnilly. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné, srozumitelné a úplné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).

11. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekondaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
12. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek, který dospívá ke zcela identickým závěrům, ve kterých se shoduje se závěry posudkové lékařky ČSSZ. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností interní lékařství. Podle ustanovení § 16b odstavec 1 zákona o OPSZ, *[p]osudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. Podle odstavce 3 téhož ustanovení, posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.* Jak vyplývá z ustanovení § 16b odstavec 1 a 3 zákona o OPSZ, obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění nepředepisuje žádný právní předpis a je odpovědností jejího předsedy, jaké lékaře do komise určí. Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, vyplývající z § 4 odst. 2 citovaného zákona, tedy *posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (..).* Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 4. 2014, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, *„byla-li posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která zpracovala podkladový posudek o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pro účely posouzení invalidity, složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, může být námitka žalobce ohledně účasti lékaře nevhodně zvoleného klinického oboru ve výjimečném případě relevantní pro hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudku, nikoliv však pro úvahy o porušení § 16b odst. 3 citovaného zákona“.* V posuzované věci komise byla složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o OPSZ a účel svého zřízení splnila, protože zdravotní stav žalobkyně a její pracovní schopnost posoudila. Odborný lékař posuzoval onemocnění žalobkyně, jehož

dopad na žalobkynin zdravotní stav je předmětem sporu.

13. Posudek má všechny shora uvedené nezbytné náležitosti.
14. Posudek podle názoru soudu splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková komise jednak vysvětlila, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Dále vysvětlila, proč byla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovena na horní hranici procentního rozpětí stanoveného v kapitole IV, položce 2b přílohy k vyhlášce, přičemž posudková komise neshledala důvody pro změnu procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky.
15. Posudková komise se plně vypořádala se všemi žalobkyní předloženými podklady. Nutno zdůraznit, že přezkum napadeného rozhodnutí a posudků, ze kterých žalovaná vycházela, je limitován datem vydání napadeného rozhodnutí, tedy 3. 5. 2022. Zdravotní dokumentace vztahující se ke zdravotnímu stavu žalobkyně po toto datum, může být relevantní jen za předpokladu, že svědčí o zdravotním stavu žalobkyně před 3. 5. 2022. Žalobkyně však žádný důkaz, o kterém by tvrdila, že prokazuje tuto vazbu, nepředložila.
16. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
17. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudků posudkové komise. Žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, když její pracovní schopnost poklesla o 25 %. Žalobkyně nesplňuje podmínku invalidity, a rozhodnutí žalované tak odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
18. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 16. listopadu 2022

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně